

Vplyv oslabeného dolára na zmiernenie dopadu vysokých cien ropy: implikácie pre ekonomiky Slovenskej republiky a Českej republiky¹

OBADI Saleh Mothana*

The Impact of Weakening US Dollar on Alleviating the High Oil Prices: The Case of Slovak and Czech Economies

Abstract

This paper examines the causes and conditions which led to rising oil prices in the international markets. Oil prices are influenced by many factors like supply and demand, political stability, particularly in oil producing countries, the value of US dollar against famous world currencies and the factor of psychology in the oil market etc.

In this paper, it is paid a special attention to the weakness of US Dollar against world currencies and particular against Slovak and Czech Crowns and its effect on alleviation the impact of high oil prices on consumers of fuels and on economies of both countries at all. In this paper, it was proved by statistical calculation that, the appreciation of Slovak and Czech Crowns against the US Dollar have absorb substantially the high prices of crude oil in both Slovak and Czech countries.

Keywords: oil prices, world economy, the value of US dollar, oil production, Slovak crown, Czech crown

JEL Classification: F01, Q4, Q11, Q43

Úvod

Ceny ropy na svetových trhoch naberali v posledných dňoch roka 2007 a začiatkom roka 2008 na intenzite, keď obchodníci 2. januára 2008 testovali hranicu 100 USD/barel (barel = 159 litrov) a 4. júla toho istého roka už hranicu 143 USD/barel.

* OBADI Saleh Mothana, Ekonomický ústav SAV, Šancova 56, 811 05 Bratislava 1, e-mail: ekonbadi@savba.sk

¹ Tento článok bol spracovaný v rámci riešenia projektu VEGA č. 2/6050/27.

Počas predchádzajúcich rokov mali ceny ropy vysokú volatilitu a obdobie cenovej volatility možno očakávať aj v budúcnosti kvôli nepredvídateľným politickým a ekonomickým okolnostiam, ale najmä kvôli neustálemu poklesu hodnoty amerického dolára voči svetovým menám, a hlavne voči euru. Vo všeobecnosti je pochopiteľné, že napríklad napätie na Strednom východe môže vyústiť až do prerušenia produkcie ropy a obchodu s ňou. Na druhej strane, trhové sily môžu hrať významnú rolu v ozdravení rovnováhy na dlhé obdobie. V skutočnosti vysoké reálne ceny brzdia spotrebu a podporujú a motivujú hľadanie konkurenčných substitútov z obrovských marginálnych zdrojov ropy, ktorých produkcia v súčasnosti je neekonomická, ale aj z iných energetických zdrojov. Trvale nízke ceny ropy majú však opačné efekty. Pokroky v explorácii a produkcii technológií pravdepodobne prinesú zníženie ceny, keď sa dodatočné zdroje ropy stanú súčasťou rezervného základu.

V príspevku sa snažíme zistiť, do akej miery posilňovanie slovenskej a českej koruny pomohlo v zmiernení dopadu vysokých cien ropy na svetových trhoch na spotrebiteľov pohonných látok v oboch krajinách a na ich ekonomiku ako celok.

1. Príčiny vysokých cien ropy na svetových trhoch

Vysoké ceny ropy v posledných rokoch jednoducho reflektovali enormný dopyt novotrhových ázijských ekonomík. Rýchlo rastúcim ekonomikám, najmä Číne a Indii, ktoré spotrebúvajú obrovské množstvá ropy, rastú nároky na energiu jednak pre veľkosť ich trhu, jednak rýchly rast ich ekonomiky.

Okrem toho, ceny ropy sú do istej miery závislé aj od hodnoty amerického dolára, ktorý, ako sme už uviedli, neustále stráca hodnotu oproti svetovým, a hlavne významným európskym menám. Od augusta 2002 do februára 2008 americký dolár stratil zhruba 50 % svojej hodnoty voči euru, keď koncom februára jeho hodnota prekročila hranicu 1,50 za euro. V dôsledku toho obchodníci na burzách využívajú medzinárodne trhy s ropou na hedžovanie inflácie, a na druhej strane rast cien ropy vedie k rastu inflácie. Predpokladá sa, že trend oslabovania amerického dolára bude naďalej pokračovať vzhľadom na vzrastajúcu zadlženosť USA a rast deficitu bežného účtu platobnej bilancie. Rast alebo pokles hodnoty amerického dolára voči hlavným svetovým menám ovplyvní, i keď nepriamo, ceny ropy na svetových trhoch preto, lebo ceny ropy sú denominované v amerických dolároch.

Vo všeobecnosti treba zdôrazniť, že ropa je doteraz stále nenahraditeľným zdrojom energie a jej obmedzená celosvetová produkcia, ako aj nedostatočné rafinérské kapacity kombinované s pomerne vysokým globálnym dopytom po rope a slabým americkým dolárom sú základnými faktormi stojacimi za zvýšením

cien ropy. Avšak geopolitické problémy a napätia a následné zneužívanie situácie špekulačnými obchodmi boli hlavným faktorom cenovej volatility v posledných týždňoch. Preto sa očakáva, že ceny ropy budú aj v roku 2008 naďalej fluktuovať okolo 85 – 100 USD/barel, samozrejme, ak nedôjde k dramatickým udalostiam v politickej oblasti, alebo k výrazným zmenám zásob, najmä v USA alebo Číne, prípadne k prírodným katastrofám, ktoré by ohrozovali fungovanie rafinérií.

1.1. Príčiny rastu cien ropy v posledných rokoch

Pod tento prudký rast cien ropy sa podpísali viaceré faktory, ktoré sa v sledovanom období podľa dôležitosti striedali:

- politická nestabilita na Strednom východe spôsobená americkou inváziou do Iraku v roku 2003;
- oslabujúci americký dolár voči svetovým menám;²
- rastúci dopyt po rope, najmä v rozvíjajúcich sa ekonomikách, hlavne v Číne a Indii;
- prírodné katastrofy (napríklad hurikán Katrina), ktoré spôsobili zastavenie práce v rafinériách a následne nedostatok pohonných hmôt na trhu;
- špekulácia na medzinárodných trhoch ropy využívajúca uvedené faktory.

Faktom je to, že sila vplyvu spomenutých faktorov na rast cien ropy bola v každom roku v posledných šiestich rokoch odlišná. Napríklad politický faktor v roku 2003 hral väčšiu rolu v raste cien ropy ako v roku 2004. V každom prípade súčinnosť týchto faktorov viedla k výraznému nárastu cien ropy na svetových trhoch.

Pri takomto tempe rastu ceny ropy sa vynárajú mnohé otázky v radoch laikov, ako aj odborníkov, a to: Do akej miery môže tento rast pokračovať a do akej miery je ekonomicky zvládnuteľný? Sú ešte dostatočné ropné rezervy, alebo svet je už na vrchole produkcie ropy? A čo je reálnou alternatívou ropy?

Na tieto a podobné otázky zatiaľ neexistuje jednoznačná odpoveď. Pokiaľ ide o otázku vrcholu produkcie, názory na to sú odlišné vzhľadom na neverifikované informácie o stave svetových ropných rezerv tak zo strany transnacionálnych ropných spoločností, ako aj zo strany špecializovaných inštitúcií krajín produkujúcich ropu. Podľa mnohých štúdií existujú ešte obrovské ropné rezervy na svete, ale ich ťažobné náklady sú desaťnásobne vyššie ako rezervy na Strednom

² Podľa mnohých analytikov americká invázia do Iraku bola jedným z možných scenárov, ako dostať ekonomiku Spojených štátov amerických z recesie, ktorá sa začala prejavovať aj oslabením dolára voči ostatným svetovým menám. Oslabený dolár preto možno zaradiť ako prvý faktor, ktorý zapríčinil rast cien ropy na svetových trhoch aj v roku 2003.

východe. Jedna z týchto novoobjavených surovín je tzv. ťažká ropa. Táto ropa je oveľa ťažšie a nákladnejšie spracovateľná ako konvenčná ľahká ropa, a navyše, jej spracovanie spôsobuje veľké environmentálne škody. Na výrobu jedného barela ropy je potrebné rafinovať dve tony ťažkej ropy napríklad z Kanadského ropného poľa Tar Sands.

1.2. Je plyn reálnym substitútom ropy?

Jedným z najreálnejších substitútov ropy je zemný plyn. Tento energetický zdroj, napriek jeho menším nedostatkom oproti rope, prispel v dôsledku slabšej zimnej sezóny nielen k zníženiu ceny ropy, ale aj k tomu, že je možné reálne prejsť na iné palivo – zemný plyn. Terajšie trendy v USA napríklad ukazujú 30 % zníženie spotreby ropného paliva vďaka tomuto novému substitútu.

Z hľadiska spotreby a možnosti používania ako pohonnej hmoty alebo na vykurovanie je zemný plyn perspektívnou alternatívou. Avšak dokonalá alternatíva ropy s rovnakými nákladmi a výhodami v súčasnosti ešte nejestvuje.

Podiel zemného plynu na domácej spotrebe jednotlivých krajín EÚ v roku 2006 predstavoval okolo 2 – 45 % celkovej spotreby energie (priemer EÚ 27 okolo 23 % a Slovensko 30,6 %) [5]. Tento podiel neustále rastie, najmä pokiaľ ide o dopravný a vykurovací sektor.

Treba zdôrazniť, že rastúce napätie a neistota sa mierne znížili čoraz intenzívnejším používaním zemného plynu ako alternatívneho zdroja energie a substitútu ropy. V strednodobom a dlhodobom horizonte možno očakávať, že likvidný zemný plyn (LNG), ktorý možno použiť ako alternatívny zdroj automobilového paliva, bude hrať čoraz dôležitejšiu rolu v globálnej spotrebe energie.

1.3. Dopad rastúcich cien ropy na ekonomiky Slovenska a Českej republiky

Priamy negatívny dopad rastu cien ropy závisí od úrovne podielu nákladov na ropu v národnom dôchodku, stupňa závislosti od importovanej ropy a schopnosti konečných spotrebiteľov znížiť svoju spotrebu ropy, prípadne sa od nej odkloniť. Zároveň podmieňuje zvyšovanie cien zemného plynu ako odpoveď na rastúce ceny ropy, náročnosť danej ekonomiky na spotrebu plynu a dopad vysokých cien na iné konkurenčné formy energie, napríklad v prípade elektriny v závislosti od toho, či je generovaná z ropy alebo zo zemného plynu. Je ale prirodzené, že čím väčšie je zvýšenie cien ropy a čím dlhšie zvýšené ceny ropy pretrvávajú, tým väčší je negatívny makroekonomický dopad.

Slovenská republika, ako aj Česká republika sú takmer čistými importérmi ropy, približne na úrovni 99 % a 98 % (v poradí). Preto vysoké ceny ropy na svetových trhoch majú priamy negatívny dopad aj na ekonomiky oboch krajín.

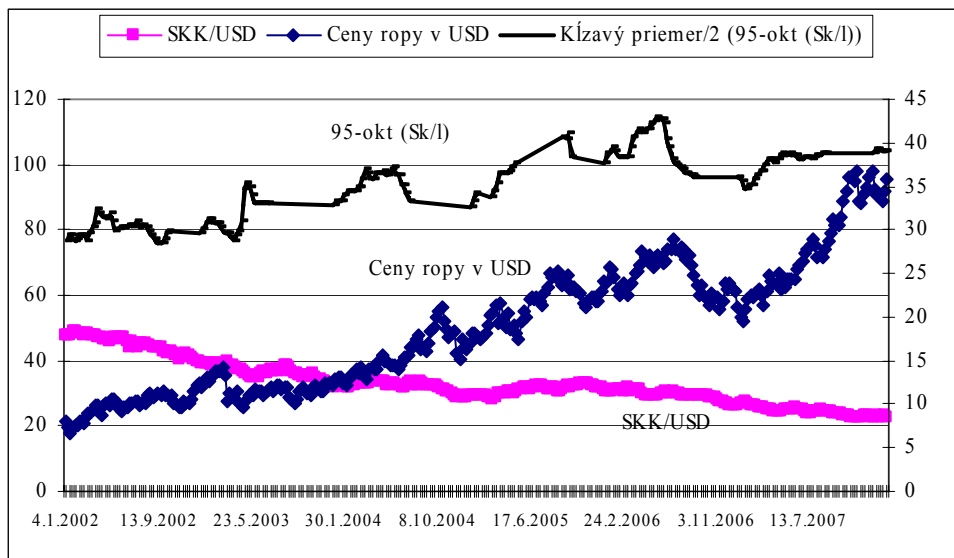
Z makroekonomického hľadiska sa to prejavuje v prehĺbovaní schodku obchodnej bilancie a následne tlakom na zníženie hodnoty slovenskej koruny voči zahraničným menám. Rast cien ropy môže viesť k zvýšeniu miery inflácie a v konečnom dôsledku k zníženiu kúpnej schopnosti obyvateľstva. Z mikroekonomického hľadiska sa rast cien ropy prejavuje v znížení konkurencieschopnosti firiem a v znížení ich hospodárskeho výsledku, aj keď niektoré firmy môžu zvýšené náklady vyplývajúce z rastu cien palív preniesť na plecia spotrebiteľov. To ale môže viesť k zníženiu spotreby a následne k zníženiu hospodárskych výsledkov firiem i krajiny ako celku. Paradoxne, niektoré zo spomenutých prejavov neboli v obidvoch ekonomikách zaznamenané vďaka súčinnosti iných faktorov v ekonomikách, ako je zdravý rast priemyselnej produkcie, ktorý absorboval rast cien ropy v obidvoch krajinách.

1.4. Vývoj cien ropy a kurzu slovenskej a českej koruny

Ceny ropy na svetových trhoch začali pomerne naberať na intenzite už v roku 2002, keď sa zvýšili v priemere o 2,5 %, pravda, po poklese o 14,3 % v predchádzajúcom roku. Prudkým tempom rástli ceny ropy od roku 2003 do roku 2006, keď dosiahli kumulatívne viac ako 105 %. Najvyšší skok v raste bol v roku 2005, keď ceny ropy na svetových trhoch zaznamenali viac ako 42 %-ný nárast.

G r a f 1

Vývoj cien ropy a kurzu slovenskej koruny voči doláru a ceny benzínu na Slovensku

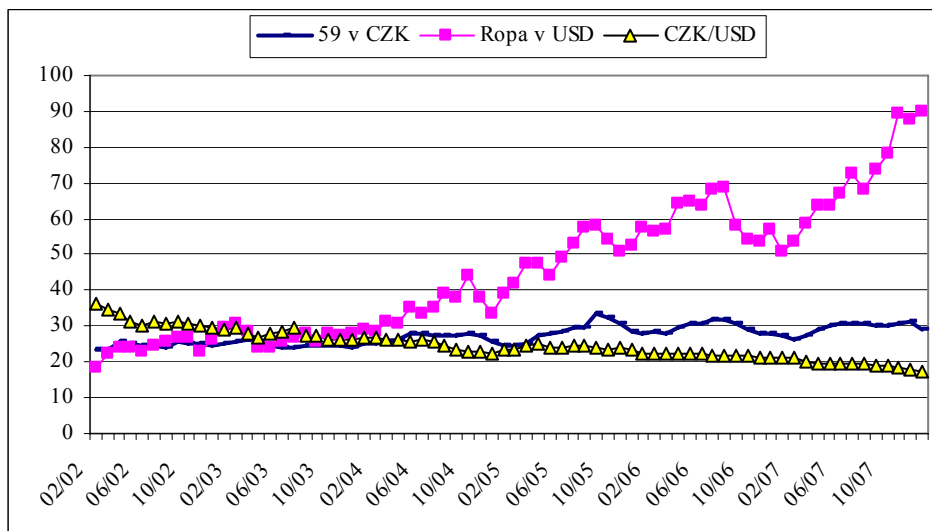

Poznámka: Krivka 95-oktánového benzínu je na pravej osi, ostatné krivky sú na ľavej osi.

Prameň: Vlastný výpočet na základe údajov Národnej banky SR, Štatistického úradu SR a IEA (2008).

Graf 2

Vývoj cien ropy a kurzu slovenskej koruny voči doláru a ceny benzínu v ČR

Prameň: Vlastný výpočet na základe údajov Národnej banky SR, Štatistického úradu SR a IEA (2008).

Slovenská koruna zaznamenala od roku 2002 dynamický trend posilňovania. Dôvody tohto rastu možno vidieť okrem iného v rastúcom trende v priemysle a v príleve zahraničných investícií. Napriek tomu, že silná koruna má za následok zhoršenie pozície exportérov, z pohľadu spotrebiteľov má pozitívny efekt, pretože spôsobuje zlacnenie dovážaných tovarov a zvýšenie ich kúpyschopnosti. Z hľadiska vývoja kurzu slovenskej koruny voči americkému doláru v sledovanom období (pozri graf 1), možno registrovať postupné posilňovanie koruny zo 6,5 % v roku 2002 na takmer 19 % v nasledujúcom roku. V období 2002 – 2007 sa kurz SKK voči USD kumulatívne posilnil o 63 %, a to zo 45,3 SKK/USD v roku 2002 na 24,6 SKK/USD v roku 2007.

Čo sa týka vývoja kurzu českej koruny voči americkému doláru, ten mal podobnú tendenciu ako vývoj kurzu slovenskej koruny, i keď bol o niečo rýchlejší, najmä na začiatku obdobia (v roku 2002 sa česká koruna posilnila o 15 % oproti predchádzajúcemu roku). V období 2002 – 2007 sa česká koruna kumulatívne posilnila voči americkému doláru o 62,3 %, čo predstavovalo asi 10,4 % posilnenie v priemere ročne.

Ropa je jednou z takmer výlučne dovážaných komodít pre slovenský, ako aj pre český trh. Z toho vplyva, že ceny pohonných hmôt na Slovensku sa odvíjajú primárne od cien ropy na svetových trhoch a sú značne ovplyvnené kurzom koruny voči zahraničným menám, a hlavne voči americkému doláru, v ktorom je cena ropy denominovaná.

T a b u ľ k a 2

Vplyv kurzu slovenskej koruny na ceny benzínu

	01/2002	01/2008	Rast v %
Kurz Skk/USD	48.1	22.8	-53
Cena barela ropy: v USD	18.0	88.8	393
v SKK (bežný kurz)	867	2 024	133
V SKK (kurz 1/2002)	867	4 268	393
Reálna cena benzínu (liter 95-oktánový) v SKK	30	39	30
Hypotetická cena benzínu (liter 95-oktánový) v SKK	30	(117.75)*	(292.5)*

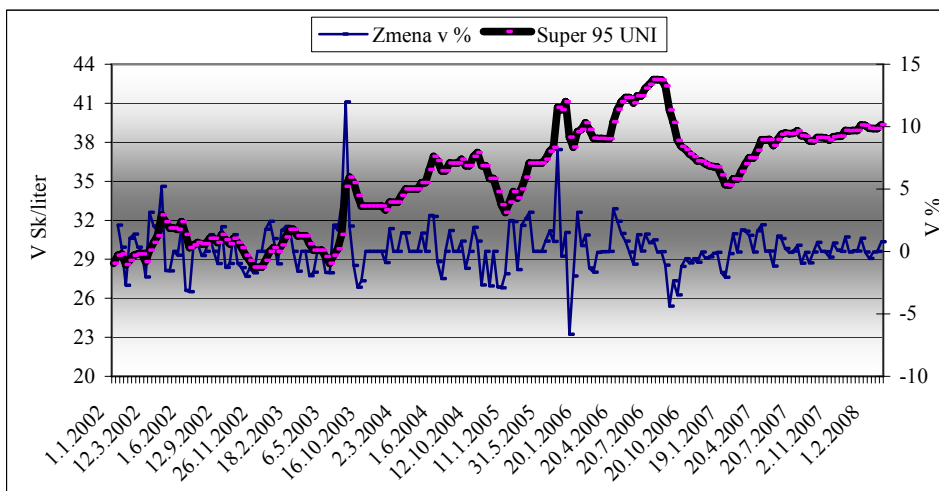
* Čísla v zátvorkách sú hypoteticky vypočítané na základe reálneho vývoja cien ropy na svetových trhoch a kurzu koruny z roku 2002.

Prameň: Vlastné výpočty na základe údajov Národnej banky Slovenska a Štatistického úradu SR.

Z tabuľky 2 vidíme, že cena barela ropy v USD (priemer cien hlavných druhov ropy na svete) sa v období január 2002 – január 2008 zvýšila o 393 %. Podľa bežného kurzu slovenskej koruny vzrástla cena barela ropy v rovnakom období len o 133,9 %, a to z 867 Sk/barel na 2 024 Sk/barel, namiesto 4 268 Sk/barel (za predpokladu, že by kurz SKK voči USD bol na úrovni z januára 2002). Z toho možno vyvodit' záver, že zhodnotená slovenská koruna utlmila rast ceny ropy o 66,1 %.

G r a f 3

Vývoj cien 95-oktánového benzínu na Slovensku (v Sk/liter)

Prameň: Vlastný výpočet na základe údajov Štatistického úradu SR vo februári 2008.

Z pohľadu spotrebiteľských cien pohonných hmôt, napríklad 95-oktánového benzínu, cena jedného litra benzínu sa v skutočnosti zvýšila z 30 Sk na 39 Sk, čo je nárast len o 30 %. V prípade, že by bol kurz SKK voči USD ostal na úrovni

48 Sk z januára 2002, cena jedného litra 95-oktánového benzínu by bola dnes 117,75 Sk.³ Avšak vzhľadom na to, že silnejúca slovenská koruna pohltila 66,1 % z ceny ropy, v skutočnosti to znamená, že toto posilňovanie prinieslo slovenskému spotrebiteľovi úsporu zhruba 76 Sk za liter benzínu.

Keď sa pozrieme na graf 3, ktorý ilustruje vývoj cien 95-oktánového benzínu a percentuálnej zmeny cien benzínu na Slovensku, vidíme, že výkyvy boli jednoznačne nízke okolo -1 až $+1$ %. Treba však upozorniť na fakt, že veľké výkyvy v grafe napríklad v auguste 2003 a v septembri 2005 sú spôsobené nedostatkom dát v predchádzajúcom mesiaci, čo spôsobilo veľký skok v percentuálnej zmene cien benzínu.

Pokiaľ ide o vývoj kurzu českej koruny a jeho zmierňujúci efekt, ten mal podobnú tendenciu ako kurz slovenskej koruny, najmä čo sa týka posilňovania (rastu) CZK voči USD, keď dosiahol 52,2 % (pozri tab. 3).

T a b u ľ k a 3

Vplyv kurzu českej koruny na ceny benzínu

	01/2002	01/2008	Rast v %
Kurz CZK/USD	36.66	17.5	-52.2
Cena barela ropy: v USD	18.03	88.8	392.5
v CZK (bežný kurz)	660.9	1 555.8	135.4
V CZK (kurz 1/2002)	660.9	3 255.4	392.5
Reálna cena benzínu (liter 95-oktánový) v CZK	23.7	29.5	24.6
Hypotetická cena benzínu (liter 95-oktánový) v CZK	23.7	(92.9)*	(292.5)*

* Čísla v zátvorkách sú hypoteticky vypočítané na základe reálneho vývoja cien ropy na svetových trhoch a kurzu českej koruny z roku 2002. Podobne ako v Slovenskej republike cena 92,9 Kč za jeden liter je len čistá cena bez réžie, dopravy a dane. V roku 2002 čistá cena jedného litra 95-oktánového benzínu bola 4,16 Kč, čo je len 17,6 % vtedy skutočnej spotrebiteľskej ceny (23,7 Kč/liter). Z toho vplyva, že spotrebiteľská cena benzínu by v januári 2008 mala byť 116,3 Kč za jeden liter, čo je o 86,8 Kč viac ako skutočná spotrebiteľská cena.

Prameň: Vlastné výpočty na základe údajov Českej národnej banky a Českého štatistického úradu.

Čo sa týka efektu tohto posilňovania (rastu), v Českej republike je ešte väčší. Ceny ropy v českých korunách podľa bežného kurzu CZK/USD vzrástli v období od januára 2002 do januára 2008 o 135,4 %. Avšak v prípade, že kurz českej koruny by zostal na úrovni roka 2002, ceny ropy v českých korunách by sa zvýšili o 392,2 %. To znamená, že silná česká koruna pohltila rast cien ropy o 65,5 %.

Pokiaľ ide o spotrebiteľskú cenu benzínu, tá vzrástla z 23,7 Kč/liter v roku 2002 na 29,5 Kč/liter, čo je nárast v sledovanom období iba o 24,6 %. V prípade, že kurz CZK voči USD by ostal na úrovni roka 2002, cena litru 95-oktánového benzínu by bola v januári 2008 92,9 Kč, čo je nárast o 292,5 %. Avšak

³ Cena 117,75 Sk za jeden liter je len čistá cena bez réžie, dopravy a dane. V roku 2002 čistá cena jedného litra 95-oktánového benzínu bola 5,45 Sk; to je len 18,17 % vtedy skutočnej spotrebiteľskej ceny (30 Sk/liter). Z toho vplyva, že spotrebiteľská cena benzínu by mala v januári 2008 byť 147,75 Sk za jeden liter, čo je o 108,75 Sk viac, ako je skutočná spotrebiteľská cena.

vzhľadom na to, že silnejúca česká koruna pohltila 65,5 % cien ropy, v skutočnosti z pohľadu spotrebiteľov benzínu ušetrili 63,4 Kč/liter.

Z makroekonomického hľadiska slovenská ekonomika, ako aj česká ekonomika v posledných rokoch boli schopné a v krátkodobom horizonte budú vedieť odolať rastúcim cenám ropy vďaka dynamicky rastúcemu priemyslu; to sa prejavuje okrem iného aj v pozitívnom trende v obchodnej bilancii a v posilnení koruny oboch krajín, čo zmiernuje dopad rastúcich cien palív na spotrebiteľov. Avšak ďalšie zvýšenie cien tejto komodity na svetových trhoch pri minimálne stabilnom kurze slovenskej či českej koruny môže viesť k reťazovému zdraženiu cien iných komodít, nielen ropných derivátov. Potom jediným riešením zmiernenia ich negatívneho dopadu na spotrebiteľov je zníženie nepriamych daní z palív. To je ale veľmi ťažký krok pre akúkoľvek vládu, pretože len z nepriamych daní napríklad vláda SR dostáva do štátneho rozpočtu ročne okolo 94 mld Sk pri spotrebe 3,5 mil. ton ropy ročne za predpokladu, že cena predaného litra benzínu, resp. nafty je 38 Sk.

Záver

Ceny ropy na medzinárodných trhoch v posledných rokoch rastú geometrickým radom a lámu stále nové rekordy. Magická hranica 100 USD/barel bola už v januári 2008 prelomená. Obchodníci na medzinárodných trhoch s ropou neponechali ani tento nový rekord dlho, keď budúce (termínované) dodávky predali za viac ako 103 USD/barel, a v druhom marcovom týždni roku 2008 už za viac ako 110 USD/barel.

Otázka rastúcich cien ropy na svetových trhoch a ich dopad na svetovú ekonomiku, a hlavne na ekonomiky krajín importujúcich ropu je predmetom výskumu a diskusií na mnohých vedeckých fórach a v rôznych inštitúciách. Táto stať je príspevkom k vedeckým štúdiám, ktoré sa zaoberajú otázkou cien ropy a ich dopadom nielen na svetovú ekonomiku ale aj na slovenskú a českú ekonomiku a v konečnom dôsledku aj na slovenských a českých spotrebiteľov pohonných hmôt.

V príspevku sme dospeli k záveru, že príčinou rastúcich cien ropy na svetových trhoch minimálne v posledných dvoch rokoch je predovšetkým oslabujúci sa americký dolár, ktorý od roku 2002 stratil okolo 50 % svojej hodnoty voči euru. Samozrejme, veľký podiel majú aj iné faktory, ako sú rastúci svetový dopyt po rope, politická nestabilita a špekulácie na medzinárodných trhoch s ropou.

Vplyv vysokých cien ropy na svetovú ekonomiku je citeľný, najmä na ekonomiky krajín importujúcich ropu. Slovenská republika, ako aj česká republika sú príkladom krajín, ktoré sú plne závislé od dovozu ropy zo zahraničia. V príspevku

sme zároveň naznačili, že účinky vysokých cien ropy na makroekonomické výsledky Slovenskej a Českej republiky sú len mierne vďaka dynamickému rastu v priemyselnom sektore, ktorý sa odzrkadľoval v raste exportu oboch krajín.

Pokiaľ ide o ceny pohonných hmôt, tie sú bezprostredne závislé od pohybu cien ropy na medzinárodných trhoch. Avšak veľkou výhodou pre spotrebiteľov oboch krajín je to, že ich domáca mena mala od roku 2002 silnejúcu tendenciu voči americkému doláru, čo do veľkej miery pomohlo zmierňovať negatívny dopad vysokých cien ropy na ich kúpyschopnosť. Kým ceny ropy na svetových trhoch kumulatívne vzrástli v období 2002 – 2007 o 116 %, SKK sa voči USD posilnila v rovnakom období o takmer 63 %, no medzi januárom 2002 a januárom 2008 sa posilnila až o 111,3 %. Podobný trend posilňovania mala aj česká koruna.

Z pohľadu slovenského spotrebiteľa pohonných hmôt, napríklad 95-oktánového benzínu, cena jedného litra benzínu sa v skutočnosti zvýšila z 30 Sk na 39 Sk, čo je nárast len o 30 %. V prípade, že kurz SKK voči USD by ostal na úrovni 48 Sk z januára 2002, cena litra 95-oktánového benzínu by dnes bola 117,75 Sk. Avšak vzhľadom na to, že silnejúca slovenská koruna pohltila 66,1 % z ceny ropy, v skutočnosti to znamená, že toto posilnenie prinieslo slovenskému spotrebiteľovi úsporu zhruba 77,8 Sk za liter benzínu.

Pokiaľ ide o spotrebiteľské ceny benzínu v Českej republike, tie vzrástli z 23,7 Kč/liter v roku 2002 na 29,5 Kč/liter, čo je nárast v sledovanom období iba o 24,6 %. V prípade, že by kurz CZK voči USD ostal na úrovni roka 2002, cena litru 95-oktánového benzínu by v januári roku 2008 bola 92,9 Kč; to je nárast o 292,5 %. Avšak vzhľadom na to, že silnejúca česká koruna pohltila 65,5 % z ceny ropy, v skutočnosti z pohľadu spotrebiteľov benzínu sa ušetrilo 63,4 Kč/liter.

Literatúra

- [1] Analysis of the Impact of High Oil Prices on the Global Economy. International Energy Agency 2004. <<http://www.iea.org>>.
- [2] BALÁŽ, P.: Energia a jej postavenie v hospodárstve Slovenska. Ekonomický časopis/Journal of Economics, 55, 2007, č. 8, s. 762 – 782.
- [3] Český statistický úrad (2008): <www.czso.cz>.
- [4] GHANEM, S. – LOUNNAS, R. – BRENNAND, G.: Global Energy Outlook: An Oil Price Scenario Analysis. OPEC Review, 2000, č. 2, s. 251 – 285.
- [5] Eurostat: Environment and Energy. (27. 6. 2008). <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page?_pageid=1090,30070682,1090_33076576&_dad=portal&_schema=PORTAL>.
- [6] <<http://www.eia.doe.gov/emeu/cabs/AOMC/Overview.html>>.
- [7] <<http://www.eia.gov/>>.
- [8] <<http://www.forecasts.org/oil.htm>>.

-
- [9] KOSÍR, I. a kol.: Energetická bezpečnosť Slovenskej republiky v podmienkach členstva v Európskej únii. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM 2007. ISBN 978-80-225-2455-1.
- [10] Národná banka Slovenska (2008): <www.nbs.sk>.
- [11] OBADI, S. M.: Do Oil Prices Depend on the Value of US Dollar? Ekonomický časopis/Journal of Economics, 53, 2005, č. 3, s. 319 – 329.
- [12] OBADI, S. M.: Ceny ropy a ich dopad na svetovú ekonomiku. In: Workie M. T. a kolektív: Vývoj a perspektívy svetovej ekonomiky. [Monografia.] Bratislava: Ekonomický ústav SAV 2006. ISBN. 80-7144-152-X. s. 142.
- [13] Oil Market Report. International Energy Agency, 1 May 2007. <<http://www.iea.org>>.
- [14] OPEC (2006): Oil Outlook to 2025. December 2006.
- [15] Regional Economic Outlook: Asia and Pacific. April 2007.
- [16] Štatistický úrad SR (2008): <www.statistics.sk>.
- [17] World Economic Situation and Prospects 2007. New York: United Nations 2007. <<http://www.un.org>>.
- [18] World Trade 2006. Prospects for 2007. WTO <<http://www.wto.org>>.